

KONU 13. SAÇILIM FONKSİYONU VE SAÇILIM VERİLERİ

$$e(\lambda) = 1 + \int_0^{\infty} K(0, t) e^{i\lambda t} dt, \quad \lambda \in \mathbb{R}$$

Jost fonksiyonu olmak üzere

$$S(\lambda) = \frac{\overline{e(\lambda)}}{e(\lambda)}, \quad \lambda \in \mathbb{R}$$

fonksiyonuna

$$\begin{cases} -y'' + q(x)y = \lambda^2 y, & 0 \leq x < \infty \\ y(0) = 0 \end{cases} \quad (13.1)$$

sınır değer probleminin saçılım fonksiyonu denir.

Teorem 13.1 Her $\lambda \in \mathbb{R}$ için

a) $S(-\lambda) = [S(\lambda)]^{-1} = \overline{S(\lambda)}$

b) $|S(\lambda)| = 1$

gerçeklenir.

İspat. Her $\lambda \in \mathbb{R}$ için

a) $S(-\lambda) = \frac{e(\lambda)}{e(-\lambda)} = [S(\lambda)]^{-1} = \frac{e(\lambda)}{\overline{e(\lambda)}} = \left[\frac{\overline{e(\lambda)}}{e(\lambda)} \right] = \overline{S(\lambda)}$

b) $[S(\lambda)]^{-1} = \overline{S(\lambda)}$, $\lambda \in \mathbb{R}$ eşitliğinden $|S(\lambda)| = 1$, $\lambda \in \mathbb{R}$ elde edilir.

Teorem 13.2

$$S(0) = \begin{cases} 1 & , \quad e(0) \neq 0 \\ -1 & , \quad e(0) = 0 \end{cases}$$

eşitliği gerçekleşir.

İspat.

a) $e(0) \neq 0$ ise

$$S(0) = \frac{e(0)}{e(0)} = 1$$

elde edilir.

b) $e(0) = 0$ olsun. Bu durumda

$$e(0) = 1 + \int_0^{\infty} K(0, t) dt = 0$$

olur. $\lambda \in \mathbb{R}$ için

$$\begin{aligned}
e(\lambda) &= 1 + \int_0^{\infty} K(0, t)e^{i\lambda t} dt = 1 - \int_0^{\infty} e^{i\lambda t} d \left\{ \int_t^{\infty} K(0, u) du \right\} \\
&= 1 - \int_t^{\infty} K(0, u) du \cdot e^{i\lambda t} \Big|_{t=0}^{\infty} + i\lambda \int_0^{\infty} \int_t^{\infty} K(0, u) du \cdot e^{i\lambda t} dt \\
&= 1 + \int_0^{\infty} K(0, u) du + i\lambda \int_0^{\infty} K_1(t) e^{i\lambda t} dt \\
&= i\lambda \int_0^{\infty} K_1(t) e^{i\lambda t} dt
\end{aligned}$$

elde edilir, burada

$$K_1(t) := \int_t^{\infty} K(0, u) du$$

olarak tanımlanır. Bu durumda

$$e(\lambda) = i\lambda \int_0^{\infty} K_1(t) e^{i\lambda t} dt, \quad \lambda \in \mathbb{R} \quad (13.2)$$

olur. (13.2) den

$$e(\lambda) = i\lambda A(\lambda), \quad \lambda \in \mathbb{R} \quad (13.3)$$

elde edilir, burada

$$A(\lambda) := \int_0^{\infty} K_1(t) e^{i\lambda t} dt$$

olarak tanımlanır. (13.3) den, $\lambda \in \mathbb{R}$ için

$$S(\lambda) = \frac{e(-\lambda)}{e(\lambda)} = -\frac{A(-\lambda)}{A(\lambda)} \quad (13.4)$$

bulunur.

$$A(\lambda)e'(0, -\lambda) + A(-\lambda)e'(0, \lambda) = 2$$

eşitliğinden $A(0) \neq 0$ çıkar. (13.4) eşitliğinden $e(0) = 0$ için

$$S(0) = -1$$

elde edilir. Teorem ispatlanır.

$\lambda_k = ia_k, k = 1, 2, \dots, n, a_k > 0, e(\lambda_k) = 0$ ve

$$m_k^{-2} = \int_0^{\infty} |e(x, ia_k)|^2 dx$$

olmak üzere

$$\{a_k, m_k, k = 1, 2, \dots, n; S(\lambda), \lambda \in \mathbb{R}\}$$

kümesine (13.1) Sturm-Liouville probleminin saçılım verileri denir.

Alıştırma.

1)

$$\begin{cases} -y'' + q(x)y = \lambda^2 y, & x \in [0, 1) \cup (1, \infty) \\ y(0) = 0 \\ y(1^+) = \gamma_1 y(1^-) \\ y'(1^+) = \gamma_2 y'(1^-), \gamma_1, \gamma_2 \in \mathbb{R}, \gamma_1 \gamma_2 \neq 0 \end{cases}$$

sınır değer probleminin saçılım fonksiyonunu bulunuz ve özelliklerini inceleyiniz.